

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Caput 11. De Impedimento Ligaminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

Se&.I.De Imped.Matr.Recept.Sent. 199

non est à Medico, sed à morbo incussus. Cor-
dub. in sum. question. 178. punct. 1. Sà l'io, num. 9.
Bonacin. question. 1. punct. 8. à numer. 16. Regi-
nald. lib. 31. numer. 79. Coninch. dub. 28.
numer. 9. Henriquez lib. 1. cap. 9. num. 2. Sanch.
1. d. 12.

⁵⁴ Invalidum est coniugium, quando contra-
hens mortis metu cogitur, non solum contra-
here, sed id per copulam consummare. Quia
non potest esse validum Matrimonium, nisi
validus sit consensus: sed consensus per metum
gravi exortus est invalidus: ergo. Deinde
de copula nihil operatur ad coniugij validita-
tem, nisi ad sit consensus liber, & validus. Bo-
nacin. hic, question. 3. punct. 8. numer. 25.
Sanchez lib. 4. dub. 12. num. 19. Gutier. cap. 26.
numer. 11.

Coniugium celebratum cum metu cadente
in constantem virum adiuncto iuramento,
non est validum. Quia per iuramentum non
suppletur defectus consensus requisiti ad ma-
trimonium. Unde hic opus non est iuramenti
relaxatione. Quia ubi nullum est vinculum,
nulla est obligatio. Nec ideo illud Matrimo-
nium resoluitur in sponsalia. Quia huiusmodi
contractus iure positio est irritus: & sicut
Matrimonium requirit consensum liberum, ita
etiam sponsalia. Sà verb. Impediment. numer. 9.
Reginald. lib. 31. numer. 87. Rodríguez cap. 31.
num. 4. Gutier. cap. 76. num. 9. Sanchez 1. d. 20.
num. 15. Imo si quis iurasset, stare Matrimonio
per metum celebrato, seu non contravenire:
non teneretur implere. Quia nullus potest obli-
gari ad peccatum; peccatum enim esset vii
Matrimonio inualido, quale est per metum
gravi celebratum. Reginald. libro 31. nu-
mero 88. Conar. 4. Decretal. part. 2. cap. 3.
Parag. aph. 5.

⁵⁶ Tullit Tridentinum sess. 24. cap. 9. excommu-
nicationem contra dominos temporales, Ma-
gistratus, & alios cuiuscumque gradus, qui sub-
ditos, vel alios quoscumque directè, vel indire-
ctè cogunt, ne Matrimonium liberè contra-
hant. In hac tamen Censura non comprehen-
duntur domini cogentes sua mancipia Matri-
monium inire. Nec patres, qui prohibent filios
Matrimonium contrahere. Quia Concilium
non loquitur de prohibentibus, sed de cogen-
tibus. Sanchez lib. 4. dub. 21. Henriquez lib. 1.
cap. 6. num. 5. Navar. cap. 27. numer. 150. Gutier.
cap. 79. num. 11.

si quis Ordinem suscepit ab eo, qui se hinc
Episcopum, cum non esset. Tercio, Sacrum Or-
dinem per metum gradum susceptum Matri-
monium non dirimere; si metus fuit incussus
à causa libera. Quia neque obstat constitutio
Ecclesie, neque votum solemne Ordini Sacro
annexum, cum illud sit invalidum. Quarto, vo-
tum non dirimere Matrimonium iure natura-
lis, sed tantummodo impedire. Unde si Pontifex
dispensaret totum Sacerdote absque causa legi-
tima, validum esset Matrimonium quavis il-
licitum. Quia censetur ablatum esse impedi-
mentum dirimens ab Ecclesia inductum. Quin-
to, Matrimonium abitea contractum non diri-
mi per Ordinis Sacri suspensionem. Et hæc est
differentia inter maiores Ordines, & profes-
sionem, quod professio dissolvit Matrimonium
non solum sequens, sed etiam antecedens, mo-
do non fuerit consummatum: Ordines vero
maiores sequens solummodo dissolvunt. Gu-
tier. cap. 94. num. 10. Filiuc. tract. 10. part. 2. nu-
mer. 121. Coninch. dub. 20. num. 145. Henriquez
lib. 12. cap. 5. num. 9. Sanchez lib. 7. d. 29. num. 5.
et d. 38. num. 11. Sylviu. Supplem. quest. 33. art. 3.
quest. 1.

Namquam fuit in Ecclesia permillum sine
Latina sine Græca Sacro Ordine prædicos ma-
trimonium inire. Quia à nascente Ecclesia id
prohibitum fuit, ut constat ex Canone Apo-
stolorum 17. Unde si Græcus aliquis Sacerdos
contraheret Matrimonium, inualide contrahe-
ret. Permissum tamen est Græcis iam coniuga-
tis, Sacros Ordines inire, & Matrimonio vii
ante eorum celebrationem Quia decretum Ec-
clesie præscribens esse annexum Ordinibus
Sacris votum solemne castitatis non est acce-
ptatum à Græcis, unde minimè, delinquent
utendo coniugio ante Ordines inito. Sanchez
lib. 7. dub. 18. numer. 3. Azor. part. 1. lib.
13. cap. 13. ex cap. cum olim, de Cleric. con-
suegat.

Sacro Ordine initiatus contrahens Matri-
monium, mortaliter delinquit, incurritque ir-
regularitatem, etiam ante consummatum con-
iugium. Sanch. lib. 7. d. 48. Conar. p. 2. c. 6. §. 3. m. 1. trahis Matri-
monium mor-
saliter peccat
& incurrit
irregularita-
tem.

CAPVT XI.

De Impedimento Ligaminis.

CAPVT X.

De Impedimento Ordinis.

⁶⁰ **P**ER impedimentum Ligaminis
significatur vinculum prioris
Matrimonij, quo durante, poste-
rius est irritum. Et quidem plu-
res habere uxores diuino iure in
lege Evangelica prohibitum est. Permissum
fuit antiquis patribus (quorum exemplo ad
Israeliticum populum propagata fuit dispen-
satio) plures habere uxores. Quia contra pri-
marium Matrimonij finem, qui est prolis ge-
neratio, & educatio, non erat. At iam nullis fi-
delibus, nec infidelibus licita est polygamia: &
cum infideles Baptisma suscepierint, cogendi
sunt.

⁵⁷ **S**ACER Ordo valide, & sine graui
metu susceptus iore Ecclesiastico
Matrimonium subsequens diri-
mit. Definuit à Tridentino sess.
24. can. 9. Infero primò, Ordine
minores, nec dirimere; nec impedire Matri-
monium. Secundo, si Ordo Sacer sit inualide
susceptus propter aliquem defectum essentia-
lem, Matrimonium validum esse: verbi gratia,

Quam Or-
dis, & qua-
nam iore di-
uini matri-
monij acce-
ptum, & pos-
sum contra-
ctum.

Qui Sacro
Ordine ini-
tiatus con-
trahit Matri-
monium mor-
saliter peccat
& incurrit
irregularita-
tem.

sunt ad primam uxorem legitimam redire, separandique ab aliis coniugiis prima uxore superstitis initis, tanquam ab omnino irritis. Tridentin. sess. 24. can. 2. D. Thom. in 4. dist. 33. quest. 1. artic. 1. Sanchez lib. 7. d. 80. num. 4. & 5. Filliuc. tract. 10. part. 2. num. 161. Valent. tom. 4. d. 10. q. 1. punct. 3.

61 Nec Pontifex potest in polygamia dispensare. Summus Pontifex non potest in hac vxorum pluralitate dispensare. Quia & lege naturali, & Christi præscriptione ob veram Sacramenti significationem est interdicta. Nec vlla consuetudine effici potest licita hæc vxorum pluralitas. Quia consuetudo nequit prævalere aduersus ius naturale, & diuinum positium, sed solum contra humanum. Coninch disp. 26. numer. 20. Reginald. lib. 31. numer. 4. Gutier. hic, cap. 106.

62 Polygamia mulieris contra ius naturale est. Quia vt mulier plures viros habeat repugnat omnibus Matrimonij finibus, nempe conceptioni, & educationi prolis; communis vitæ Societati, & familiæ administrationi, remedio concupiscentiæ, & Sacramento Christi, & Ecclesiæ. Viri verò polygamia est præter naturæ ius, nec admittit dispensationem humanam, sed tantum diuinam. Quia licet opus esset generis humani propagatione, Deus vnicam constantem ex Adamo traxit, eamque edificauit in mulierem dicens: Erunt duo in carne vna, vt monogamiam esse iuris naturalis ostenderet. Vnde & Adamus coactus fuit esse monogamus, quia nec filiam potuit ducere, nec neptem, aut proneptem. Sotus in 4. dist. 33. quest. 1. art. 3. Bellar. l. de Matrim. lib. 1. cap. 10. Sanchez lib. 7. dub. 80. Henriquez lib. 12. cap. 6. Hurtad. hic, dub. 9. diff. 1.

63 Plures nuptiæ, dissolutis prioribus, sunt licitæ. Binæ, quaternæ, & vltiores nuptiæ, prioribus dissolutis, licitæ sunt, ac verum Sacramentum. Quia cum primæ nuptiæ morte coniugis vnus penitus dissoluatur, nullum possunt alteri coniugi impedimentum obicere, ad aliarum celebrationem. Tamen denegatur huius secundis nuptiis benedictio, quando saltem alteri coniugi in priori Matrimonio fuit impetrata, ne repetita in vilipendium eat, vt habetur in cap. Vir, de secundis nuptiis. Scio, consuetudine esse introductum, vt semper benedictio etiam in nuptiis secundis conferatur, quando alter coniux benedictionem non suscepit, siue sit vir, siue femina. Quia non censetur iterari benedictio, cum impenditur per se ratione coniugis non benedicti: per accidens autem etiam alteri confertur, nec enim potest vni, & non alteri conferri. Sanchez lib. 7. d. 81. & 82. Filliuc. tract. 10. p. 2. cap. 4. in fine. Henric. l. 1. c. 2. num. 3. litter. G.

64 Vt coniux superstes possit cum alio Matrimonium inire, requiritur certitudo moralis certitudine tanta de morte alterius coniugis, quanto iudicio prudentis sufficit ad credendum coniugem certo iam obisse. Rodriguez cap. 232. Sanchez morte, vt lib. 2. dub. 45. numer. 6. Vxor tamen, quæ conalter possit traxit matrimonium cum secundo, credens priorem virum esse mortuum: tenetur à secundo recedere, postquam cognouit, priorem virum esse superstitem: alioquin se adulterij periculo exponit, & delinquit mortaliter petendo, vel reddendo debitum, post huiusmodi notitiam. Si autem non certo nouit, sed tantum-

modo dubitat, non potest existente dubio debitum petere, tenetur tamen alteri coniugi petenti reddere. Quia alter coniux ius petendi habet, nec tenetur coniugi dubitanti credere: nisi dubitans ita probet, vt alter credere teneatur. Sanchez lib. 2. d. 41. num. 12. Henric. l. 1. c. 15. n. 13. Gutier. hic, cap. 50. Nauar. cap. 22. num. 53.

Mortis prioris viri probatio non omnino præscribi potest, qualis esse debet; sed Iudicis prudentis arbitrio, attentis occurrentibus circumstantiis relinquitur. Illud verò est speciale quod in morte probanda, vt testes, non citata parte, probatio sed ex mero iudicis officio possint examinari. mortis cap. Non sufficit vnus testis affirmans coniugis ingiisse mortem, vt possit alter ad secundas transire, sufficiens nuptias Si tamen coniux distanti obierit in loco, ita vt non valeant facili alia probationes haberi, satis erit nunciis. Longissima autem coniugis absentia non est mortis illius probatio. Neque habetur per solam famam, nisi forte tanta addit indicia, vt nullus sit de eius obitu amplius dubitandi locus. Gutier. hic, cap. 51. numer. 3. Sanchez lib. 7. dub. 46. Syluest. verb. Matrimonium 8. quest. 13. Diana part. 3. tract. 4. resol. 214.

CAPVT XII.

De Impedimento publica honestatis.

ONESTAS publica est propinquitatis ex sponsalibus validis, & quidam certis promouens, robur trahens nesci quibus ab Ecclesiæ constitutione propter blia, qua honestatem eius. Vnde colligo ex quidem ad sponsalibus inualidis, & cum persona incerta non consergere publicæ honestatis impedimentum. Porro attento antiquo iure hoc impedimentum vsque ad quartum gradum persistebat: hodie verò per Tridentinum sess. 24. extenditur. cap. 1. ad primum solummodo consanguinitatis gradum extenditur. Cum affinis autem alterius sponsi non oritur. Quia ius hoc impedimentum præscribens cum solis consanguineis nuptias interdicat. Diuus Thomas in 4. dist. 41. quaest. 1. ad 2. quaest. 4. Reginald. lib. 31. numer. 126. Filliuc. tract. 10. part. 2. num. 220. Gutier. cap. 103. num. 5.

Publicæ honestatis impedimentum non est iure naturæ inductum, vel diuino, sed iure Ecclesiastico. Vnde infidelis, qui tempore infidelitatis contraxit sponsalia cum Berta, potest diuino, sed valde Matrimonium inire cum eius matre, vel solum ex sorore non solum ante Baptismum, verum etiam post eum suscipere. Quia infidelis Ecclesiæ, à qua est hoc impedimentum, legibus impedimentum non subicitur. Sanch. l. 7. d. 68. n. 2. Bonac. hic, inductionem 3. punct. ii. num. 6.

Perpetuum hoc impedimentum est, ita vt nec morte alterius sponsi exinguatur. Multo minus cessabit, quando sponsalia dissoluntur dimutuo contrahentium consensu. Quia Matrimonij